

St. 48.

V Gorici, 28. novembra 1884.

Tečaj XVI

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemati v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.10
Pol leta 0.20
Četrt leta 10

Pri oznanilih, ki so tudi po „Slovencah“ se plačuje za navodno stopno vrednost:

8 kr. če se tiska 1 krat

6 „ „ „ 2 „ „

4 „ „ „ 3 „ „

Za vsakič po 100 besed

SOČA

Po-amezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gospodski ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v naši ulici ter v Trstu, via Cassina, 3.

Dajati naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 16, 1., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Odmev od naše strani.

Dejanja govoré! Ko bi bili Slovenci sami pri-povedovali in svetu razglašali, kaj se je proti njim nameravalo prešle poletje v trenutku, ko bi bila njih radost vskipela do navdušenja na dan nameravane slavnosti, nikdo bi jim tega ne bil veroval. Zavrnil bi jih bili, češ, da sumate druge, Italijane, brez podlage in utemeljenih razlogov s svojega strankarskega stališča. V resnici, še sami niso mislili in niso mogli sklepati, da bi se bili imeli proti njim izvršiti naklepi, kakor so bili v zadnji „Soči“ iz sodnijske obravnave posneti. Tako morajo biti Slovenci veseli, da je njim in svetu razložila in potrdila naklepe in dejanja, proti njim namerjena, druga oblast, katere niso oni vabili na pomoč, in kateri drugi svet gotovo ne more očitati strankarstva, najmanj da bi zaradi Slovencev kot takih hotela nastopiti kot oznanovanka naklepov, ki se kujajo proti njim. Kar koli je v tem oziru storila politična oblast in cesarska pravica, storila je to kot svojo dolžnost, kot varuhinja ob-čih zakonov, veljavnih za vse državljane v enaki meri. Državni pravdnik se je sam še posebe zavaroval proti očitam, kakor da bi bil on svojo tožbo o-snoval zaradi pregreškov proti drugi narodnosti, in je sam dokazoval, da njegova zatožba obseza hujši pre-grešek, to je obči zločin, ki zasluži drugo kazen. Pravda se torej ni vršila zaradi naklepov, namerjenih proti Slovincem, ampak edino zaradi hudodelstva, ki se mora kaznovati na vsakem državljanu v obče. Vse, kar je državni pravdnik govoril o narodnostih, je slu-žilo v poslednji pravdi samo kot pojasnilo za naklepe, ki so se imeli izvršiti dejanski proti Slovincem. In c. kr. okrožna sodnija sama je izrečno zavarovala drž. pravdnika proti očitam, kakor da bi se bil del on za zagovornika Slovencev, ker, kakor je samo ob sebi umevno, je sodnijski predsednik zatrdil sam, da drž. pravdnik ne pripada nobeni stranki.

Po vsem tem imamo nepristransko sodišče, ki je z neoporečnimi dokazi v svoji razsodbi razglasilo, da se je nameravalo Slovence dražiti, kakor so priče pri sodnijski obravnavi stvari razložile, in kakor jih je drž. pravdnik v svojem zatožnem go-voru združil in gledé na vse posledice pojasnil.

Hudodelski naklepi so tedaj doka-zani, in kot taki ostanejo neizbrisljivi v zgodovini, ki govori o boji za narodne naše pravice. Naj de-janja, sedaj razglašena in potrjena, prikrivajo, kakor jim drago, zgodovina bo jasno o njih govorila. Za ta del je poslednja sodnijska obravnava Slovincem na Goriskem v veliko zadoščenje. Oni bodo vedeli, kaj jih čaka v bodočnosti, in s čim jim je odslej računati. Želeli bi bili se ve da Slovenci, da se zatoženci tudi obsodijo. Take želje bi jim nikdo ne mogel zabraniti: saj sam drž. pravdnik je tožbo vložil, da bi se krivci obsodili, in da ima on to željo tudi po razsodbi, je razvidno iz tega, da se je takoj po razglašeni razsodbi pritožil na najvišje sodišče z raz-logom ničnosti. Pravda tedaj ni še pri kraju, ker se bo še drugod pretresavala. Naj pa bo njen konec, kakršen si bode, Slovencev ne vznemiri pa tudi ne razveseli posebno. Kajti narod slovenski ni mašče-valet, in mu je najmanj mari, ali se dva nasprotnika naše narodnosti kaznujeta ali oprostita. Saj ko bi bilo Slovincem do tega, da se zatoženca te pravde obsodita, bi morali dosledno želeli, da bi prišli v roke pravice tudi oni, ki so se sodnji doslej od-tegnili. Kajti ob priliki nameravane slavnosti in po njeni odložitvi se je z utemeljenimi razlogi govo-rilo od merodajne strani, da so naklepi enake vrste, kakor jih zatožba obsojuje, nameravali se od drugih oseb, katerim pa ni bilo priti do živga. In gotovo ostane v tem pogledu za vselej mnogo prikrita. Kaj se ni že vse zakrilo ob takih prilikah!

Zato Slovenci nikakor ne zavidajo svojim na-sprotnikom, da se izida sodnijske razsodbe edino za-rad tega veselé, da sta bila zatoženca opro-ščena. Nasprotno bi morali oni na podstavi obra-vnave in zagovorniških razlogov še celó žalovati, da so se dejanja zatožbe potrdila, zatoženca pa oprostila. Kajti ako je bilo vse mesto, kakor je

goriški municipij v posebnem dokumentu razglasil pred c. kr. okrožno sodnijo, solidarno ali enih in istih mi-sli proti slavnosti, in kakor je zagovornik dr. pl. Pa-jer isto trditev še posebe poudarjal, potem mora tudi isto mesto v skupnosti odgovorno biti za izgrede, ki se v mestu vrše. Po takem bi morali meščani in njih glavno glasilo vsaj javno grajo izreči proti izgredu. Nu, pa tudi za ta del moramo mi indiferentni (mirni) ostati, ako nimajo meščani žal besede nasproti takim dejstvom. Morebiti da se bodo še kesali v tem pogledu.

„Corriere“ v posebnem članku naglašá, da po tej pravdi je proglašen princip, češ, da goriško mesto je italijansko. Tega principa ali na-čela ni nikdo v tej pravdi razglasil, razen glavnega zagovornika Pajerja. Kajti sodnija ni imela s preso-jevanjem narodnosti opraviti, ampak samo, kakor re-čeno, z navadnim zločinom. Dr. pl. Pajer je bil samo zagovornik in ne more v svoji stvari biti sodnik. „Corriere“ bi bil pravičnejše ravnal, da bi bil izpo-vedil priče navedel, kakor so reči pred sodnijo pojasnjevale, in meščanstvo bi si bilo laže samo raz-sodbo vstavilo, ne da mora naslanjati se edino na izvode, katere „Corriere“ sam kuje.

Drž. pravdnik, priče, vsa obravnava in razsodba so dokazali, da gledé na slavnost slovenskega dru-štva so bili provokatorji (dražilec) na nasprotni, itali-janski strani, davi sta pridevek oba zagovornika za-vračala na Slovence. Zdražbarji so bili torej v drugem taborju. Drž. pravdnik je očitno pred sodnijo trdil, da provokacije je vzbudila „italijanska stranka“ il partito italiano, in sicer po svojem glasilu „Corriere“. On je hotel tudi to posebe dokazati s tem, da bi se bili dotični članki navedenega časnika prebrali. Ker se poslednje ni zgodilo, je pa sodnijska obravnava in razsodba dala drž. pravdniku prav, ko je poslednja trditva za-tožbe pritegnila. Po takem bo svet zopet po nepristranskih pričah vedel, kdo je začel vzne-mirjati in hujskati.

Politična oblast je bila potrdila prvotni sla-vnostni program; s tem je ona dejanski dokazala, da so Slovenci hodili po poti postave, torej da hočejo tudi mirno in postavno slavnost obhajati. S tem pa, da je začela italijanska stranka hujskati, je dala naj-prej vladi nezaupnico, ker ji ni prisvajala za-vesti o razmerah, in ji ni prištevala dovolj moči, da bi znala ona sama za postavni mir skrbeti, ko bi ga bili hoteli Slovenci kaliti. Mi zaupamo vladi, da, kar sklene ona, ima tudi moč izvršiti in varovati; itali-janska stranka pa, ki se drugače tudi poslednji čas vladi laska, je v tem slučaju vladi a priori nezaupnico podelila.

Ista italijanska stranka je dala nezaupnico tudi Slovincem, predno je imela kak utemeljen razlog, da bi mogla sumničiti postopanje Slovencev. Dr. pl. Pajer je rekel pri obravnavi sodnijski, da Go-ričani so živeli s Slovenci v bratstvu; takim so-deželanom in sosedom bi pa morali Italijani ven-dar zaupati, dokler njih zaupanja ne rabijo v zlo. „Sobratom“ brez razlogov nezaupnost izkazovati, predno so se ti slovenski sobratje pre-grešili, to je vendar nenavadna razme-ra, tedaj Pajerjevo trditev čudno osvot-ljuje. In dr. pl. Pajer in dr. Nardini kot zagovor-nika sta celó trdila, da Slovenci niso še progra-ma imeli potrjenega od politične oblasti, in to v dobi in iste dni, ko se je najbolj hujskalo proti Slovincem! Tedaj predno so Italijani dobro vedeli, ali bodo smeli Slovenci svojo slavnost obhajati, so ščuvali proti njim, so dajali svo-jim „sobratom“ nezaupnico in so iz njih vrste neka-teri celó proti Slovincem hude naklepe snovali! Ali je to bratsko? In ta gospoda dobro vé, da, ako bi se Slovenci pregrešili, bi jim bila politična oblast takoj za hrbtom; pa to nič ne pomaga, še celó s pestmi naj bi bili šli proti Slovincem. Ali je bilo kod slišati, ali je bilo kod brati, da pridejo Slovenci, na podlagi postavnega programa, v mesto z orožjem kot razbojniki? To je tedaj „sobratsko“ vedenje, ki tudi po razsodbi v glavnem glasilu nima slovka ob-

žalovanja ali obsojevanja nasproti naklepom, po sod-niji potrjenim! Sami s svojimi razlogi se pobijajo.

Po vsem tem nam je jasno, kaj tako sobratstvo pomeni. Dr. pl. Pajer je rekel, da takrat, ko je po-litična oblast slavnostni program skrčila, so bili Slo-venci v položaji psa s torbo na gobci, vsled česar ne more grizti. Če je bilo to res, potem bi bil moral „sobrate“ vsaj obžalovati; ali on ni poka-zal sočutja, ki bi bilo v soglasi z njegovimi trditva-mi. Pes s torbo na gobci, ta podoba ni prav ele-gantna, kaže pa, da psu se ne godi še toliko hudó, če ne more zaradi torbe grizti. Vse hujše je, da se postavimo z enako eleganco na Pajerjevo stališče, vse hujše je, pravimo, če kako postopanje spominja na basen volka in jagnjeta, kateremu volk nad potokom očita, da mu tam doli vodo moti, in naposled jagnje požre.

Da bi bili slavnost v kali zatrl, so na pod-stavi govoric, katere so sami izmislili, začeli ščuvati proti Slovincem in se zdaj obnašajo, kakor da bi bili morali svojo narodnost braniti. „Corr.“ v članku „La grande Slovenia“ sam svoje sumničenje izrečno opira edino na „govorice“ in pričinja takó boj proti oni slavnosti. Kakor pravimo na podlagi „go-voric“, katere so v njegovem taboru izmislili. To osvltuje najlepše zaupanje v sobrate.

Odvetnik Pajer je med to pravdo tudi zavračal drž. pravdnika, češ, da v Gorici ni nobene politične stranke italijanske, da je vse meščanstvo ena sama stranka ali nestranka. V tem pogledu ga ni nobeno italijansko glasilo zavrnilo ali kritikovalo. Torej morajo Slovenci odslej zapomniti si, da goriški Italijani so proti njim samo ena stranka, tedaj proti njim edini. Drž. pravdnik bi se bil po takem preračunil, ko je samo eno posebno stranko označeval, ki je razburjenost in hujskanje provzročila. Dr. Pajer pa zavrača tako omejevanje, in se torej kaže solidarno postopanje vsaj proti Slovincem od vsega meščanstva italijanske narodnosti. Slovenci so doslej tudi sami razločevali in menili, da se nahaja v Gorici ne samo stranka prenapetnežev v zmislu drž. pravdnika, ampak tudi tako zvana z merna stranka. Slovenci so večkrat slišali sladke besede za pogajanje v raznih slučajih; zdaj pa jih nakrat zagovornik drugače poučuje, in vsled tega so Slovenci prisiljeni staviti vse do sedaj mišljene razne barve v en koš, in še celó „L' Eco del Litorale“ odslej Slovincem mora doslednost pripoznati, ako ga ne bo do razločevali od onega glasila, ki je znano po imenu „Corriere“, če tudi se s poslednjim včasih prepira — sa ve da ne zaradi Slovencev.

Da so bili Italijani v obče v Gorici proti slo-venski slavnosti, izpričuje uradno tudi goriški municipij, ki je bil pred sodnijo poslal spričevalo enemu zatožencu, katerega hvali v nasprotju s spriče-valom politične oblasti. V tem spričevalu izrečno mu-nicipij trdi, da je bilo vse mesto proti slavnosti, in opira to svojo trditev na neki protest, ki pa je, ka-kor smo že v „Soči“ javno obžalovali, nekam izginil. Take izjave niso neumljive Slovincem, ako se spo-minjajo, da se hoče v Gorici zatreti vsak zgodovins-ki sled, ki bi spominjal na slovensko zgodovino in preteklost tega mesta, kateremu so dali v celoti in raznih delih slovenski pradedje slovenska imena. S takim postopanjem se zлага tudi ponočno rogoviljenje, ki je, rekli bi, do poslednjega „č“, prej in zadnji čas vse slovenske primke zatrla ali hotelo z mazanjem zatreti.

Dr. pl. Pajer je trdil sicer, da bi bilo goriško mesto italijansko že vsled tega, ker je tudi c. kr. okrožna sodnija italijansko osnovana. To se popolnoma vjema z dokazi, katere smo ravno omeni-li. Dr. pl. Pajer dobro vé, da se Slovincem krivica godi, ako se ne obravnava pri c. kr. sodnjah v njih jeziku, in na podlagi te krivične osnove izvaja on italijanski značaj mesta. Drugi krat mu bo ugajal pa naslednji sklep: c. kr. okrožna sodnija služi vsej deželi, ker pa je ta instancija italijanska, ergo je prebivalstvo vse dežele italijansko. To je popolnoma analogija (podobno) navedene trditve, in kakor smo rekli, Italijani v Gorici in v obče na

Primorskem ne izvajajo samo iz italijansko osnovanih uradov italijanskega značaja, ampak italijančijo v ta namen tudi slovanska imena krajev, dolin in gor, da bi potem po geografijah naznanjali svetu, češ, tod je povsod italijanski rod.

Čudno pa je tudi to, da zagovornik Pajer proglasa mesto goriško kot italijansko mesto, a se z druge strani on in semišljeniki njegovi boje, da bi utegnili shod Slovencev mestu izbrisati italijansko lice. Kakó-li je to mogoče? Potem bi morali tudi slovenskim romarjem hod skozi mesto prepovedati in odreti Slovencev vhod ob vsakem somnju. Na, vest jih peče, ker njih trditve niso resnične, zato pa vsako senco slovenstva skušajo načelno odpoditi. Ob tej priliki moramo tudi Pajerja zavriniti, ki je trdil, da tudi skozi Prago in Ljubljano bi ne smeli Nemci v skupinah hoditi, češ v Ljubljani bi „Sokol“ nemške kazinate pregnal, in na Dunaji bi enako češke sprevede zabranili. To je gola neresnica, kajti imenovana mesta se v raznih strankah nikdar ne kavsajo zaradi sprevedov in nestrpnost za ta del ostane svojstvo italijanskih mest in strank, kjer so pomešane narodnosti. Drugod take ozkosrčnosti ne poznajo.

Zares čuditi se je zagovorniku Pajerju, ki je svojega zagovarjanca opiral s povdarjanjem temeljnih zakonov naše države, vsled katerih je dovoljeno vsakemu državljanu svobodno mnenje o svoji narodnosti izražati. Neokretno je to zagovarjanje bilo, ker nezavedno ljudstvo je takoj po mestu razgovarjalo se takó, kakor da bi bilo dovoljeno, enako zatožencem, hujskati proti drugi narodnosti. Tako zagovarjanje je nevarno, ako se ne določijo meje, in ker sta bila zatoženca oproščena, ljudstvo res meni, da so nepostavni izgreli dovoljeni. Sodnija je take čine obsodila, dasi je zatoženca oba oprostila, ali ljudstvo ne zna razločevati. In če še „Corriere“ stvari takó zasukava, kakor da bi bilo dosedanje njegovo lastno vedenje in vedenje njegove stranke suhalo se v „strogih mejah postavnosti“, potem so to nevarni nauki, ki bi utegnili v bodočnosti hude posledice imeti. Še čudniše pa je, da, ko dr. Pajer svoji stranki razlaga v takó obširnem ali boljše v povečanem okvirji svobodo, v temeljnih drž. zakonih zagotovljeno, nima za „sobrate“ nobenega popisa o enaki svobodi, ki je Slovincem enako podeljena, kakor drugim narodnostim. Italijani dobro poznajo zakone, po katerih je dovoljeno raznim društvom gibanje se, in svobodo teh zakonov v polni meri za se porabljajo ter se vedno na njo sklicejejo, dasi jim ni nikdar prikračena; a Slovincem bi oni privoščili, da bi društvene svobode za nje nikdar in nikjer ne bilo. To je civilizacija, da se Bogu vsmili! In taka politična nestrpnost se širi in oznanjuje od najomikanejšega dela italijanskega prebivalstva, od strani italijanskih otvednikov, ki poznajo pomen državnih zakonov in postav, ki svobodno gibanje državljanom vseh narodnosti delé.

Razvija pa je iz razpravljanje pravde, da Slovenci so se doslej močno varali, ako so upali, da je možno poštene podpore dobiti med Italijani, ki bi Slovincem privoščili enako potrebno razvijanje, kakor sebi. Na glas so razodeli goriški Italijani, da so vsi združeni, kedar bi se mi hoteli v mestu postavno gibanje. Pomoči imajo v tukajšnjih velikoposestnikih tudi drugih narodnosti; torej so pogumni, a mi smo sami, brez vsake moralne podpore. Huda je ta, ali dobro tiči v tem, da odslej se ne bomo več varali v upanji. Na svojo moč se moramo naslanjati za priborjenje, državljanom drugače nekračeni pravice. Sami smo, ali zavest osamljenosti mora nam podeliti pogum v združenji. Kjer so naši nasprotniki edini, morajo tudi nas najti združene za skupno obrambo. Vojsko so nam sami napovedali; združeni skušajmo neopravičeni boj odbiti. Torej sloga in pogum naj bode naš odmev!

Dopisi.

V Tolminu, 26. nov. — Veselica v tolminski čitalnici dne 22. t. m., ki se je vršila po sporočenem sporedu, bila je še precej močno obiskana.

Petje je bilo pod vodstvom gosp. Volariča z oziranjem na kratek čas podučevanja hvalevredno.

Igrali „Bob iz Kranja“ in „Krojač Fips“ bili sti prav dobro in kar je glavna reč naravno izpeljani. Gosp. Kavčič mojster in Polonkin oče, obnašal se je prav po učetovsko, gospodična Ličenova, ki je prvi-krat na oder stopila, izvršila je svojo nalogo tako izvrstno, kakor da bi bila izsolana igralka. Gosp. Volarič, Matiče, poginjal se je prav hudo za lepo Polončico, gospod Grabež pa še hujše za svoj denar. Tudi Nežki se je opitnik dobro podal. Gospod T. Devetak predstavil je krojača Fipsa; on je živa komika, znal se je svoji varovaniki dobro prilizovati, toda ona, gosp. Fer. pl. Premersteinova, in gospa Polajka, M. Pagonova, vedle sti ga dobro slepariti. Gosp. Mihelič, Jož. Pagon, predstavljali je imenitnega trgovca in nevarnega soseda ter je vedno zabavljaj Fipsu; na vse zadnje je pa še poredni sluga Lojze, Jož. pl. Premerstein, vbolega Fipsa dobro ostel.

Po besedi igrala je naša domača godba in mladina se je sukala še pozno v noč, med tem ko se je mes še kaka narodna zapela.

Odšli smo iz dvorane in se poslovili z veselo nado, da nas naši igralci v kratkem zopet razveselijo. Gosp. pevovodjo pa prosimo, naj bi še dalje petje podučeval, in naj si bo svest, da vsi mu bomo iz srca hvaležni.

Hvala pa tudi gospodu Kovačiču od sv. Lucije za obiskovanje, ker on s se svojo družino je edini iz okolice, ki nas pri vsaki priložnosti obiskuje.

Ker je čisti dohodek te besede muzikalnemu društvu namenjen, želeli bi, da bi naši fantje vsaj zdaj v dolgih zimskih večerih godbeno šolo bolj pridno obiskovali. Priporočam pa tudi starišem, da bi svoje sinove k učenju prižanjali, ker niklar več ne bodo imeli take prilike in podpore, da bi se godbe nauči.

Iz Tolmina, dne 15. nov. — Že sti minuli dve leti, odkar se je osnovalo tukajšnje „Rokodelsko bralno društvo“, kateremu je namen izobraževanje rokodelcev in kmetov v trgu in v okolici. Prvo leto ni moglo kaj hitro napredovati, ker bilo je komaj 29 društvnikov, vendar dobro, da je društvo vsaj obstalo. Za to se moramo pa zahvaliti le gospodu F. Jež-u, linskemu predsedniku, ki je v resnici delal na vso moč. Za njim pa bi morali društveniki hvaležni biti ključavničarju Valentinu Tuti, ki je prvi izpružil misel za ustanovitev tega društva in ki je še vedno neprenehno delavec v korist društva; koliko časa žrtvuje ta mož za društvo, društveniki sami dobro vejo. Prišlo je drugo leto, odkar društvo obstoji, to je leto 1884; pri občenem zboru izvolil se je nov predsednik, odvetnik dr. Robert Miani. Kako delaven je ta gospod, pokazalo se je v letošnjem letu, v katerem je društvo močno narastlo in v katerem je imelo mnogo veselje. Tudi si je društvo v tem letu naredilo krasen oder za igre pri besedah, in tukajšnji diletanti so bili namenili igrati že v 22. dan t. m. prvič na novem odru „Rokodelskega bralnega društva“; ali veselica je morala na splošno žalost izostati. Slišalo se je od neke strani, da naše društvo namerava slavno „Narodno čitalnico“ tolminsko izpodrinuti. Kdor kaj takega misli, slabo misli in se močno goljufa. „Rokodelsko bralno društvo“ ni imelo nikdar take misli in še sanjalo se mu ni kaj takega; namen društva je bil in ostane tisti, ki sem ga že zgore povedal. Da bi moglo priti nižje ljudstvo do časopisov in podučnih knjig in da bi rokodelci in kmetje ne tavalji po tmi nevednosti, osnovalo se je to društvo. Da bi vsak pošten trgovec in delavec lože do tega prišel, postavila se je mesečina že v začetku na 30 kr. (reci trideset krajcarjev).

To mi ne gre v glavo in nobenemu pametnemu človeku, kako bi moglo omenjeno društvo misliti na propad „Narodne čitalnice.“ Vsak modruje po svoje; to pa rečem in smem trditi po pravici, da „Rokodelsko bralno društvo“ spoštuje in bo spoštovalo „Narodno čitalnico“ prvič že zaradi nje dolgotrajnega obstanka in drugič ker so večinoma gospodje uradniki in tolminski tržani njeni udje, če tudi so nekateri uradniki in skoro vsi tržani in mojstri tudi v našem društvu. Le to je društvu žal, da še več kmečkih gospodarjev in fantov društvu ne pristopi, ki bi si veliko pridobili iz časnikov in podučnih knjig. Društvo ima pred očmi korist nižjih stanov, nikakor pa neče tekmovali s čitalnico, ki ima drug namen. Zato naj vsakdo brez strahu pristopi temu društvu in prepriča se iz skušnje, da je tako.

Iz Šebrelj, 24. nov. — Lejte si no! lejte! Človek vendar še kaj doživi. Kdo bi si bil mislil, da smo Šebreljci tako znani učenemu svetu? Nikdar bi ne bil tega verjel, ko ne bi bilbral črno na belem. I kdo se nas pa spominja? Premislite, sam gospod profesor Šuklje, najučenejši mož, katerega je rodila slovenska mati, najdrzovitejši talent, katerega obseva solace božje, najizvirnejši pisatelj slavne deželne vlade kranjske, mož z izredne ilovice na političnem polju slovenskem! Ta gospod, ki je jedel učenost z veliko žlico in jo prodaja z lopato, omenja nas v „najboljšem“ časniku slovenskem, katerega sam vreduje na stroške ne vé se čegave, v štev. 219. „Ljublj. lista.“ Skoro si ne morem tolmačiti, kako nas ta gospod pozna. Najbrže le po tem, ker je naša občina naročena na njegov list; hoče se najbrže za to hvaležnega skazati s tem, da nas seznanja s tujim svetom. Se vé da za tako delo smo mu tudi mi hvaležni. Mogoče, da pride naše ime po njegovih zaslugi celo do nemškutarjev, in ti nam bodo morda pomagali, da se napravi s časom tudi pri nas tako potreben nemški „šilverin“. Pri nas bi bilo to društvo na mestu, ker imamo že bralno društvo, Cecilijansko podružnico in lepo ubrano petje, na katero smemo biti ponosni. Tudi se sedaj celo lahko pripelje v našo vas, odkar smo napravili most čez deročo reko Idrijco in dosti lepo cesto v strme „Podkroje“. Vas je tudi še precej čedna, sedaj za tako potrebno društvo jako pristojna. Mi bi to prav želeli, da bi se napravilo tudi to društvo. Morda bi se tudi pri nas dobil kak spodoben hlev, saj pravi „Jur s pušo“, da so celo Tržičani enega dobili. Pa pustimo to! Vsekako smo gosp. profesorju hvaležni, da še nas spominja. Mimogrede pa tudi pra-

vi, da se v naših političnih krogih bolj prebira „Soča“, nego na Dunaji ali v Gradci. Če je vse resnica, tega ne vem; to pa dobro vem, da se „Soča“ v resnici jako marljivo čita pri nas. Res je sicer, da naše bralno društvo nam daje več časnikov (tudi „Ljublj. list“, katerega pa malokdo bere), vendar vsakdo čista najbolj „Soča“. I kako tudi ne! Ona je iz med tistih redkih slovenskih listov, ki so vredni, da vidijo beli svet. Ona ne drži z nobeno stranko, poteguje se hrabro ne le za primorske Slovence, ampak za ves slovenski narod, nas navdušuje, nam daje dobre svete, priobčuje nam kmetom gospodarske spise, nas opominja, če smo potrebni; sploh se poteguje na vso moč za izboljšanje našega stanja. In takih listov ima Slovenija malo, menda tudi Kranjsko. Boljše bi bilo, da bi nekateri listi nehali izhajati, ker tako nič ne pomagajo narodu, ampak še škodojejo. V prvi vrsti teh časopisov je Šukljejev brumeti, sinček „Lj. list.“ Res je morala Kranjce zadeti šiba božja s tem listom, ki je ponižanje in škoda narodu. Najbolj pametno bi bilo, da bi se na ta list nihče ne naročil, ker potem bi bil prisiljen, da neha izhajati. (Misite? Op. uredn.) Naše bralno društvo shrani rajši oni desetak, ki bi ga zanj izdalo, in v treh ali štirih letih si s tem denarom lahko zopet kaj koristnega kupi, kakor si je sedaj omislilo za svoje ude lepo in potrebno slamorezuico. Podpirajmo, dragi Slovenci, rajši take liste, kakršna je „Soča“, da bodo rodoljubi laže izdajali lepe in koristne spise, nam in vsemu narodu v korist in diko.

S tem končam moj dopis. Če bi hotel gosp. Šuklje še kaj imeti, se lahko še oglasim. Z Bogom! draga „Soča!“ (Glej dostavek med domačimi rečmi. Op. ured.) Resnicoljub.

V Ljubljani, se je zamerila „Soča“ preljubzenjivemu „Lj. Listu“, ker se je predrznila dvomiti, da bi bili njegovi politični nauki edino zveličavni. Pa je res le „Sočina“ trma in trdoglavost „radikalnih kolegov“ na kongresnem trgu in v „Narodnej Tiskarni“ ter drugih nevernih Tomažev, ako nočejo priznati kot prve kulinarčne dobrote po vsem svetu slavno znane kranjske klobase, ali ako nočejo občudovati elastičnosti „Ljubljanskega lista“ političnih telovadcev. Trdoglavost je, ako „klika“ nevernih Tomažev ne uvidi koristi onih samo na Kranjskem potrebnih in iz deželne zakladnice dovoljenih 600 gl. ali potreba neopravičenih napadov na narodna društva in zaslužne narodne moze. Še več kot trdoglavost, celo hudobnost je, ako kdo taji, da običajna zmiranja „Ljubljanskega lista“ niso sama ljubeznjivost, duhovitost in elegantna pisava. Kar z ogugem in mečem pa bi se moral uničiti vsakdo, klor si upa dvomiti, da „Lj. List“ edin je za vse kompetenten, da on edin vse najbolje ve, razume in pozna, in da pot, katero on hodi, je edino prava. Tisto nič ne dé, da so vladna glasila sploh danes teh, jutre nazprotnih misli, kakor ravno veter vleče; tudi tisto nič ne dé, da je bil še včeraj g. prof. Šuklje sam med tistimi, ki jih danes s tako strastjo napada ter „radikalce“ imenuje, tako da človek ne ve, ako bi sodil po njem: ali je bila resnica njegova včerajšnja ali pa je današnja pisava. Da se narod s takim in drugim počenjanjem bega, je očitno, ravno tako pa tudi, da pri tem trpi najbolj veljava pisarjev samih in pa onih mož, ki so ali bi imeli biti učitelji in voditelji naroda.

St.

Politični pregled.

Državni zbor, ki bo imel 4. dec. prvo sejo, reši pred božičnimi prazniki državni proračun za prvo četrtletje in predlog o podaljšanju postave, da se porotna sodišča za Dunaj ustavi. Dnevni red prve seje je že objavljen, toda ne prinaša ničesa zanimivega.

Hrvaški državni poslanci v Budapešti poklonili so se ministru predsedniku Tiszi in drugim ministrom ter so poudarjali z veseljem, da je takozvana narodna stranka dobila večino na Hrvaškem vkljub silnej nasprotni agitaciji in da je njih stališče označeno v pogodbi med Madjari in Hrvatmi, katerega nočejo zapustiti. Prosilili so g. ministra, naj bi začeto delo o zboljšanju gmotnega stanja na Hrvaškem nadaljeval ter so se prav ponižno priporočili njegovi milosti. — Hrvaški sabor bo menda še le po Božiči sklican. Njegova naloga bode pred vsem voliti člane v regnikolarno deputacijo. Proračuna ne bo obravnaval, vlada bo zahtevala le provizorij za 4 mesece.

Gledé vojske med Kitajci in Francozi in one v Sudanu nemamo ta teden kaj posebnega poročati. Tudi družih važnih dogodkov ni.

Domače in razne vesti.

„Corriere“ piše: „(Grof Coronini in baron Conrad.) Povzemamo iz graške „Tagespost“ od 22. t. m. prijetno vest naslednjega pomena: „Piše se nam iz Gorice: Kakor je znano, čitalo se je pred nekaj časom v listih, ki so Slovonom prijazni, da okrajni glavar v Spljetu baron Conrad bo imenovan dvorni svetovalec ter predstavljen v Gorico na mesto barona Rechbacha. Oseba, ki občuje z grofom Coroninom, nas zagotavlja, da zadnji napenja vse svoje moči, da bi zabranil premeščenje tega političnega oblastnika iz Spljeta sem. Zdi se celo verjetno, da, ako bi se ta prememba zgodila, bi se grof Coronini odpovedal svojemu mestu kot deželni glavar. Baron Rechbach je na tem mestu že 14 let in je zaslužen za Nemce, ki tu prebivajo, kakor tudi za italijansko prebivalstvo.“

„Drug sličen dopis odtod ima dunajska „N. fr. Presse“, ki pravi, da Slovenci želijo odstranjenje barona Rechbacha, kateremu naj bi bil naslednik baron Conrad. Vendar je znana stvar, da vsem ljudem je sojeno umreti, ne da bi videli izpolnene le polovice svojih želj! V istem dopisu se tudi hvali baron Rechbach od italijanske in nemške strani prav tako kakor v „Tagespostu“. Vso odgovornost za to poročilo pripisujemo „Corrieru“.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici imelo je preteklo soboto jako lepo (večerno) veselico z zabavo, ki je bila prav dobro obiskana. Da bi bil nedelje večer (kar pa ni moglo biti), šteli bi bili še več društvnikov in udeležnikov. Gospod društveni predsednik bil je po boleznih zadržan, da ni mogel biti navzoč. Počastili so veselico gospoda deželna poslanca vitez dr. Tonkli in dr. Al. Rojic ter mnogi drugi goriški rodoljubi in dostojanstveniki. Program se je vršil natančno in v veliko veselje poslušalcev, ki so po vsaki točki glasno pritrjevali in se prav dobro imeli. Društveni pevci, večinom Šempeterci, s svojim voditeljem, g. Mervicem, zaslužijo vso hvalo, tako tudi gospodična Hvala ter gospoda Dekleva in Vuga, ki so poživalno pripomogli k sijajni besedi. Vojaška godba se je odlikovala kakor vselej, zato ji tudi ni manjkalo priznanja. Tombola je doznala društvu nekaj denarnega dobička. Veselica bila je v resnici vesela in pohlevna, domača in priskrta. Hvala društvnikom, ki so bili došli sami in z družinami; hvala gospodom in gospam, ki so društvo počastili. Na Travniku začenja led, a v narodnem društvu začenja pomladno življenje. Krepko naprej!

Nova izpraševalna komisija za ljudske in meščanske šole v Gorici. Naučno ministerstvo je imenovalo začetkom tekočega šolskega leta novo izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole. Izvoljeni so v njo sledeči gospodje: ravnatelj: dr. Egid Schreiber, šolski svetovalec in vodja c. k. realke; njegov namestnik: prof. Andrej Marušič, član deželne šolskega sveta; udje komisije pa: Josip Culot, profesor na c. k. gimnaziji; Vincenc Dittreich, učitelj na c. k. vadnici; dr. France Kos, profesor na c. k. učiteljski; Matej Lazar, prof. na c. k. gimnaziji; monsignor Josip Marušič, profesor na c. k. učiteljski; Ivan Mercina, učitelj na c. k. vadnici; Josip Motz, profesor na c. k. učiteljski; Ivan Trojanski, prof. na c. k. učiteljski; Franc Vodopivec, c. k. okrajni šolski nadzornik.

O slovenskih goriških razmerah poslal je nekdo v neke slovenske liste („Ed.“ in „Nov.“) črno poročilo ki ima na sebi znak osebnega prepričanja, ki namerava osebno pomoč, ki je pa skupnosti slovenski na Goriškem škodljivo. Med tem ko osebo umiva, narodnjakom krivico dela; v rodoljubih množi poparjenost in nezaupnost; sovražnikom pa razkiva naše rane ter jim kaže, kje naj nas popadejo. Narodni nasprotniki so to že opazili in dogodki zadnjih dni (izvirajoči od Italijanov ter prenešeni med vladine Nemce) to sprčujejo.

Goriško nebo je res oblačno, ali oblaki niso iz Slovencev, kakor dopisnik meni. Naši oblaki so sestavljeni iz one mreže, katero je v Gorici splelo nemštvo z italijanstvom. Najskrajnejši Nemci se dotikajo z najskrajnejšimi Italijani v naklepih, ki so proti Slovincem obrnjeni. Na političnem, časnikarskem, društvenem, gmotnem polju da se opaževati najožja zveza nemštva z italijanstvom proti Slovincem. V tem tiči za nas nevarnost, katere nekdaj ni bilo. Še pred malo leti so Ritterji združeni s Slovenci zažigali kresove na Kalvariji nad Podgoro proti italijanski pohlepnosti in Italijani so se za naše gibanje malo brigali. Danes prejšnja goriške Nemce v narodnem oziru drug duh, prihajajoč od juga, da se bratijo z Italijani, kolikor je treba zavirati Slovence v njih napredovalnem delovanju. Italijani pa opazujejo vsako našo stopinjo,

ker so se nas zbal, in iščejo, kako bi zadušili v koroniki razvitek slovenskega naroda, ki jim ni po godu.

Osamljenost torej in obkoljenost po nasprotnikih od vseh strani, ki nas zavirajo pri vsakem delu, ki je namenjeno narodnemu razvoju, je črni oblak nad goriškimi Slovenci. Ali hočemo pa zaradi tega obupati? ali hočemo popustiti napor za napredek, boj proti zaprekam? ali hočemo med seboj se razdvojiti, ker je sovražnik močan in je komu srce upadlo? V nevarnosti in borbi spozna se junak; duševni, postavljeni, pošteni boj pomladi narodne moči. Složni bodimo in zmaga je naša! Bojujmo se pametno: pod eno zastavo in pod enim vodstvom; kdor ruši slovo, dela proti narodu; vsak na svojem mestu! Prostak in častnik sta vredna enake hvale, ako se res bijeta za dom, ako se ne prepirata med seboj, kdo je drugemu na nogo stopil. Ako se začneta o tem prepirati, prižvižgati ob enem krogli od juga in od severa in oba h kratu padeta, smrtno zadeta v prepirljivo srce, ki bi bilo v spravi in ljubezni lahko živelo. Goriški Slovenci, osebnemu prepiru, ki ga seje sovražnik, ne dajte prostora! V slogi je moč, v slogi rešenje! V slogi raste male stvari, a nesloga vse pokvari!

Iz odborove seje Cecilijanskega društva Goriške nadškofije. — Dne 20. novembra imel je odbor omenjenega društva sejo. Na dnevnem redu je bil razgovor o načrtu po katerem bi odbor deloval prihodnje leto in o letnem darilu, katero naj bi se dalo druženikom. Po mnenji večine navzočih odborov bode društvo v prvi vrsti skrbelo za splošno ljudsko cerkveno petje. V ta namen zbrane lahke, melodijozne cerkvene pesmi v pobožnem duhu po zmnožnosti našega ljudstva se izdajo in skrbelo se bode po mogočnosti za odgojevanje organistov med šolskimi počitnicami.

Tajništvo bratovščine „vednega češčenja sv. R. Telesa“ je prevzel č. gosp. Franc Tomšič, kaplan pri sv. Ignaciji na Travniku, kjer se je dosedanja tajnica gospa M. Elvenc preselila v Trst. Naj se tedaj bratovščino zadevajoča pisma in doneski odslej, dovoljno pošiljajo imenovanemu gospodu. —

Voznikom cesarskih drv iz trnovskega gozda svetujemo, naj sprejmejo od gozdnega urada ponujeno plačilo, drugače zgubijo še tisti zaslužek, ki ga imajo, ker gozdni urad se baje že pogaja s podvzetniki, ki bi sprejeli vso vožnjo. Ob enem obžalujemo, da nekateri naši vozniki pustijo navadno več zaslužka na poti nego ga prinesejo domov. Ni čudo potem, če gre težko za davke in druge reči. Delavnost in varčnost sti zlati pravili pri gospodarstvu. Delavnosti učimo se od Nemcev, varčnosti od Furlanov in Kranjcev.

V Dornbergu bo kmetijsko predavanje, ki je bilo že dvakrat preloženo, prihodnjo nedeljo, 30. t. m., ako ne pride kak zadržek vmes.

O Šempetercih pripoveduje „Corriere“ uže zopet graje vredne dogodke. Pravi, da preteklo nedeljo so neznani vaščani odvezali jermene upreženemu konju, stoječemu pred neko krčmo, v kateri so pili trije gospodje, ki so se peljali na onem vozu. Vsled odvezanih jermenov da se je pozneje konj splašil, da je prevrgel voz, lahko poškodoval one tri gospode in naredil škodo na opravi za 10 gl. Istega dne, pravi omenjeni list, da je teklo trop vaščanov po isti cesti za nekim goriškim gospodom ter da so upili: „Živio slovenski, goriziani, italijani, ...“ — Ker se je „Corrieru“ uže prigodilo, da se mu je krivo poročalo v sličnih slučajih, pozivljamo slavno županstvo šempetersko, naj stvar preiskuje kot krajna policijska oblast ter naj uá poročilo preklicati, ako ni resnično. Sicer pa menimo, da ima tudi „Corr.“ svoj delež pri takih izgrelih, ako se vršijo, ker uči prebivalce enega kraja, kako da se v drugih krajih godi, ako in kolikor se v resnici godi.

V Kronbergu imeli so pretekli ponedeljek popoldne redko svečanost. Milostljivi gospod knezo-nadškof goriški je tisti popoldne obiskal cerkev sv. Katarine nad Solkanom. Dasi je ljudstvo to veselo vest še le pozno izvedelo, pozdravilo je svojega višjega pastirja mnogoštevilno z zvonjenjem v cerkvah in s streljanjem. Kronberžani so ponosni na visoko obiskovanje.

Monsignor Glavina, škof tržaški, je ukazal, naj se v italijanski šoli v Škedenji, katero obiskujejo slovenski otroci, podučuje keršanski nauk v slovenskem jeziku, ker otroci italijansčine ne razumejo. „Corriere“ (kakor drugi italijanski listi) se huduje nad škofom, da se vtika v narodno politiko, ter hvali našega mil. gosp. knez nadškofa, češ da se v „politiko“ ne utika. „Corriere“ naj bo prepričan, da v tej „politiki“ se škof od škofa ne razlikuje in da je katoliški škof bolj vesel „Corrierove“ graje nego njegove hvale.

Dostavek k dopisu iz Šebrelj. Kakor smo ponatisnili v zadnji številki besede uzorne časnikarske dostojnosti vladnega glasila uvozodine kranjske, tako smo dali danes prostor priprostim besedam gorskega dopisnika. Sami ne moremo svojega lista ni hvaliti ni grajati; javno ga pošiljamo med svet in

vsakdo naj sodi o njem, kakor more. Da sodba bo različna, to vemo, to nam priča dosedanja skušnja; drugače sodi o našem listu mož ki ima pred seboj slastno klobaso in jo že reže ali pa steguje roko po nji, da bi jo zagrabil; in zopet drugače mož, ki v potu svojega obraza klobaso prideluje. Prvi zagodrnja, ako ga motiš pri plemenitem njegovem naporu, drugi hvali Boga, da kdo vsaj priznava njegove neznosne težave, če tudi mu moreš le malo pomagati. Slovenci smo trpini, in kdor hoče slovenskemu trpinu pomagati, ne sme zahtevati, da naj Slovenec želoдец stisne, dokler se Neucu sklada ne prenapolni, in naj začne Slovenec še le takrat jesti, ko se bo obilnost z nemške mize odcejala. Pravica naj se deli enako na obe strani, pa bo prav. Ako se spoštuje jezik 5 ljudij od sto na javnih državnih stavbah, zakaj se prezira jezik onih prebivalcev, ki znašajo 95 odstotkov? Ako se skrbi za poduk v materinščini 89 šolskim otrokom, zakaj se zabranjuje enak poduk 1400 otrokom? To je nekaterim ljudem politično; politično že, pa pravično ne.

Katoliško bralno društvo v Št. Frjanu napravi dne 7. decembra t. l. besedo v dvorani visokorodnega gospoda Jožefa barona Formentina. Začetek ob 4^{1/2} popoldne; po besedi bode srečkanje. Vstopnina znaša za osebo, izvemši ude, 20 kr.; srečka stane 10 kr. Priskrbela se je za besede navlašč velika lepa dvorana; zraven se je pa obrnila pozornost tudi na to, da se občinstvo po besedi okrepča z dobro jedjo in pijačo. K obilnej udeležitvi rabi Odbor.

Banka „Slavija“ sklenila je v mesecih julij, avgust in september t. l. 23.269 novih zavarovanj za 27.181.357 gld. 49 kr. kapitala ter je zato prejela 524.109 gld. 60 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 168.448 gld. 95 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 2.528.805 gld. 46 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 280.767 gld. 14 kr., na zemljišča posojenih pa 542.107 gld. 48 kr. Gasilne brizgalnice dobilo je sedem občin. — Od 1. januarja do 30. septembra t. l. bilo je sklenjenih 54.367 novih zavarovanj za 58.814.692 gld. ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.415.961 gld. 36 kr., izplačalo pa za škode 424.383 gld. 58 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin postajajo od dne do dne bolj priljubljena. Dokaz temu je, da štejejo do konca septembra 1884. že 1201 člena, ki so skupno zavarovali 165.578 gld. 07 kr. pokojnin in zato obvezali se uplačati 646.670 gl. 45 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem septembra t. l. imel je že 46.219 gld. 57 kr. premoženja.

„Ljubljanskemu listu“, hripavemu kričaču deželne vlade kranjske, ki z elegantno surovostjo spravlja svoje gospodarje ob kredit, zaradi pomanjkanja prostora danes ne moremo odgovoriti. Upamo, da do prihodnje številke ne razpoči, ampak da ostane še cel. — Gospode svoje sotrudnike, katerim danes nismo mogli ustreči, prosimo potrpljenja in daljne podpore.

Popravek. Z ozirom na listek v zadnji številki o družbi sv. Mohora dobili smo iz Breginje pojasnilo, ki pravi, da v ondašnji duhovnji se je znižalo število domačih društvnikov mimo lanskega leta le za 1, in da je skupno število le zaradi tega za 8 udov manjše od lanskega, ker so v letošnjem kalendaru udje iz Prosenika in iz Platišč, ki so bili lani vpisani med breginjske, zapisani posebe pod videmsko nadškofijo. — V krasni pesmi Simona Gregorčiča, katero smo prinesli zadnjič, urinil se je neljub pogršek, katerega so čitatelji najbrže že sami opazili in popravili. V 10. kitici v 1. vrsti naj se bere namreč: bogatinov namesto bogatina.

Št. 60510. š. s.

Razpis

službe učiteljice, eventualno podučiteljice na dvozrednici v Lokvi (Corgnale) s postavnimi plačili III. verste.

Prošnje naj se vložijo pri podpisnem v dobi 6 tednov od dneva vverstitve razglaš v časnik „Osservatore Triestino.“

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Sežani dne 10. novembra 1884.

Lekarnica pri Materi božji

v Korminu na nunskem trgu
ima zalogo vsakovrstnih zdravil.

Vkup 10.000 dobitkov

I
srečka
I
goldinar
a. v.

KINCSEM - SREČKE

1. glavni dobitok goldinarjev

50.000

2. glavni dobitok 20.000 3. glavni dobitok 10.000 gl. a. v.

dati dobitki
5.000 gold.
3.000 gold.

LOTTERIE-BUREAU des UNC. JACKY-CLUB

Hatvanergasse BUDAPEST National-Casino
kakor tudi v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijskih kolekturah.

dati dobitki
2.000 gold.
1.000 gold.

II
sreček
II
goldinarjev
a. v.

(za poštne pro-
sto dopošiljatev
sreček in za-
namka dobitkov
naj se doda 15 k.)

(za poštne pro-
sto dopošiljatev
sreček in za-
namka dobitkov
naj se doda 15 k.)

Vsak dobitok se izplača v gotovini.

Št. 1468.

Razpis učiteljske službe

V tem okraji je razpisana služba učitelja — voditelja enorazrednice v Batah. Dohodki so poleg dež. š. postav 10. marca 1870. in 4. marca 1879. III. plačilne vrste.

Prošnja s postavnimi spričevali sposobnosti je uložiti do 31. decembra 1884. po predstavljajenih oblastnjah.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici, 17. novembra 1884.

VINO NA PRODAJ.

1884.	leta belo vino rezno hektoliter	10 gl.
1883.	" " " prav prijetno "	12 gl.
1879.	" " " " "	16 gl.
1875.	" " " " "	22 gl.
1868.	" " " " "	60 gl.
1884.	leta pristni tropinovec	30 gl.
1884.	" " " slivovec	40 gl.

Josip Kravagna
v Ptui (Pettau), Štajersko.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter ravmatizem, trganje po udih, bolecine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahtera naj se samo "cvet zoper trganje po dr. Maliči" s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schymmerle. Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.
Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vpeh, da so se po kratkej rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisernejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izbojen zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolecine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in širopi.

Kri čistilne kroglice, e. kr. priv., ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat slajno osvedočilo pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodci, jetrnih in obistnih boleznih, v šk tuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštanim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Št. 2671E

Oznaniło.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 11. decembra 1884. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III. četrtletja 1883, t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1883.

Ravnatelj: Lovisoni.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prečenejo prav kmalu najtrudovitejšo želodčno bolesto. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojuš, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Prodaja gnoja.

Najboljši gnoj pošilja se iz Trsta po železnici pod ugodnimi pogoji. Več o tem zve se pri g. A. Ederle-tu v Gorici, Corso Francesco Giuseppe, 39.

Najboljša obramba proti koleri,

katera bi ne smela v nobeni hiši manjkati, je obče dokazana in izvrstno priznana

ŠUMAVSKA GREŇČICA (Böhmerwaldbitter)

iz lekarnice „k črnemu orlu“ imenovane v Plan-u na Českem.

Ta služi posebno dobro pri slabem prebavljanju, pri studu jedi, slabem želodci, pri napenjanju in rigauju, bljuvanju itd., po zavžitih mastnih ali napenja-jočih jedi, na potovanju, na suhem in mokrem, na lovu in na polji, za torej se smé bolnim na želodci pomorščakom, potovalcem, gozdarjem, gospodarjem silno priporočati. Dobiva se v steklenicah po 50 kr. in po 1 gld. v glavni zalogi za Gorico pri g. Cristofoletti, lekarničarju.

Proti koleri prav dober pomoček je popolnoma naravni

BRINJEVEC.

Kdor ga želi kupiti po litrih, naj se oglasi pri meni.

Anton Fabijani,
v Gorici, via Ascoli, h. št. 8.

Gospod B. Fragner v Pragi!

Hvaležnosti navdan spoznam z svojo najsvetejšo dolžnost, Vam naznaniti, da se je dr. Rosa-ov zdravilni balzam, ktere ga ste mi poslali pri moji sedemletni hudi bolezni na čutnicah in slabem prebavljanju prav posebno dobro obnesel, tako da sem že popolnoma zdrav. — Za celo leto nisem mogel opravil svojega poklica oprav-
liti, 6 mesecev bil sem v dunajski bolnišnici. — pa vse ni nič pomagalo, — samo to čez vse dobro zdravilo me je rešilo mojega hudega in nesterpljivega trpljenja. Zato raz sprejmete mojo najgorkejšo zahvalo in prosim, pošljite mi še 2 steklenici dr. Rosa-ovega zdravilnega balzama.

St. Egid am Newcald (v Nizé Avstr.)

Cajetan Strohmayr l. r.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravlja

je odvisna zgolj od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja; ker ta je glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutenja. Najbolj potrjeno DOMACE ZDRAVILLO, prebavljanje vrediti, doseči primerao mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdruve krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA življenski balsam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč, potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prebavljanja, posebno pri prese-
danju, po kislem dišečem rigauju, napenjanju, bljuvanju, pri bolečinah v telesu in želodcu, želodčnem krču pre-nabasanju želodca z jedmi, zastitjenju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (vseled slabega prebavljanja); on ozdr-
lja vso dolavnost prebavljanja, dela zdravo in čisto kri in bolno telo dobiva zopet poprejšno moč in zdravje. Vseled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošlja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

SVARJENJE!

Da se izognemo neljubim napakam, zato prosim vse p. n. g. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balsam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več kra-jih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življen-ski balsam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balsam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spor-
nergasse Nr. 24000, in v GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar; A. de Gironcoli lekarni. V OGLEJI: Da-maso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar; J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. Ant. Suttina — V ZAGRE-BU: C. Arazin, lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materi-jalnim blagom v Avstro-Ogerskoj imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prša vnamejo, ali strdijo, pri bu-lah vsake vrste, pri turinognoh tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanj, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronino vnetje v kolensih, rokah, v ledji če si kdo nogo spalne, zoper kurja očesa in potne no-ge, pri razkopa ih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zo-per raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven pote-gnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snotom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladil-no mazilo potedi. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti po-em se le se mazilo na nje prilepi.

Škatiljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skuseno in po mnogih poskusih kot najzaneslji-vejše sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.